

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	153	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΑ-ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης	6	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.aua.gr/roussos/Roussos/7SEM.php (Ελιά)		
ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ (Θεωρία & Εργαστήριο)	Θεωρία Ρούσσος Πέτρος, Καθηγητής Παπαδάκης Ιωάννης, Αναπληρωτής καθηγητής Εργαστήριο Ρούσσος Πέτρος, Καθηγητής Παπαδάκης Ιωάννης, Αναπληρωτής καθηγητής		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Αντικείμενο του μαθήματος «Ελαιοκομία-Εσπεριδοειδή» είναι η εξοικείωση των φοιτητών σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο με τις ιδιαίτερες ανάγκες της ελιάς και των εσπεριδοειδών. Αναλυτικά, τα είδη καρποφόρων δέντρων που εξετάζονται είναι:

1. Ελιά
2. Πορτοκαλιά
3. Μανταρινιά
4. Λεμονιά
5. Γκρέιπφρουτ
6. Κιτριά
7. Περγαμόντο
8. Κουμκουάτ

Η θεωρία θα γίνεται σε δύο δίωρες διαλέξεις εβδομαδιαία (2 ώρες ελαιοκομία και 2 ώρες εσπεριδοειδή). Το εργαστήριο θα γίνεται επίσης σε εβδομαδιαία βάση (2 ώρες).

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές καλλιεργητικές τεχνικές (πολλαπλασιασμός, εμβολιασμός, κλάδεμα, εγκατάσταση φυτείας, κριτήρια επιλογής ποικιλιών και υποκειμένων, μέθοδοι και κριτήρια εκτίμησης συλλεκτικής ωριμότητας καρπών, φυλλοδιαγνωστική και εδαφική ανάλυση) της ελιάς και των εσπεριδοειδών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Λήψη αποφάσεων
- Παραγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μέρος Α: Ελαιοκομία

1. Καταγωγή της ελιάς, ιστορική και πολιτιστική αξία για την Ελλάδα. Οικονομική σημασία και σύγχρονες τάσεις της ελαιοκαλλιέργειας στην Ελλάδα και τον κόσμο.
2. Βοτανική ταξινόμηση και μορφολογία του δένδρου.
3. Διαφοροποίηση ανθοφόρων οφθαλμών και παράγοντες που την επηρεάζουν.
4. Μορφολογία ανθέων. Άνθηση-επικονίαση-καρπόδεση.
5. Μορφολογία καρπού. Αύξηση και ωρίμανση. Ελαιογένεση. Σύσταση ελαιοκάρπου και ελαιολάδου.
6. Το πρόβλημα της παρενιαυτοφορίας (παράγοντες που το επηρεάζουν και τρόποι ελέγχου).
7. Κλιματική προσαρμογή. Εδαφικές απαιτήσεις για ποτιστικούς και ξηρικούς ελαιώνες.
8. Επίδραση χαμηλών θερμοκρασιών στην ανάπτυξη της ελιάς. Μεταχείριση ζημιωθέντων δένδρων.
9. Τρόποι πολλαπλασιασμού της ελιάς
10. Εγκατάσταση φυτείας. Επιλογή συστήματος και αποστάσεων φύτευσης. Συστήματα καλλιέργειας της ελιάς στην Ελλάδα και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκσυγχρονισμός συλλογής ελαιοκάρπου-Μηχανική συλλογή.
11. Ποικιλίες ελιάς. Επιλογή σωστής ποικιλίας-κριτήρια επιλογής. Διάκριση ποικιλιών. Περιγραφή των κυριότερων καλλιεργούμενων ποικιλιών στην Ελλάδα.

12. Θρέψη-λίπανση ελιάς.
13. Ανάγκες σε νερό-άρδευση. Προβλήματα αλατότητας.
14. Είδη κλαδέματος και τρόποι εφαρμογής
15. Παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα του ελαιόκαρπου και της ελαιοπεριεκτικότητας.

Μέρος Β: Εσπεριδοειδή

1. Βοτανικά χαρακτηριστικά και οικονομική σημασία
2. Στοιχεία μορφολογίας και βιολογίας
3. Επικονίαση, γονιμοποίηση, αύξηση και χημική σύσταση καρπών
4. Εδαφοκλιματικές απαιτήσεις
5. Επίδραση του κλίματος σε χαρακτηριστικά δέντρων και καρπών
6. Αραίωμα καρπών
7. Ωρίμανση και συγκομιδή καρπών
8. Κριτήρια ποιότητας και συγκομιδής - μετασυλλεκτικοί χειρισμοί
9. Υδατικές ανάγκες, άρδευση, ποιότητα αρδευτικού νερού
10. Ζημιές από παγετούς και μέτρα παγετοπροστασίας
11. Πολλαπλασιασμός: τεχνικές παραγωγής υποκειμένων και εμβολιασμού ποικιλιών.
12. Ιδιότητες υποκειμένων
13. Ποικιλίες πορτοκαλιάς
14. Ποικιλίες μανταρινιάς
15. Ποικιλίες λεμονιάς
16. Ποικιλίες γκρέιπφρουτ
17. Ανόργανη θρέψη - λίπανση
18. Σκοποί εφαρμογής φυτορρυθμιστικών ουσιών
19. Κλαδέματα μόρφωσης, καρποφορίας και αναγέννησης
20. Εγκατάσταση και φύτευση εσπεριδεώνα
21. Τεχνικές βελτίωσης ποιότητας καρπών

Μέρος Γ: Ασκήσεις εξοικείωσης των φοιτητών με τις βασικές καλλιεργητικές τεχνικές (πολλαπλασιασμός, εμβολιασμός, κλάδεμα, εγκατάσταση φυτείας, κριτήρια επιλογής ποικιλιών και υποκειμένων, μέθοδοι και κριτήρια εκτίμησης συλλεκτικής ωριμότητας καρπών, φυλλοδιαγνωστική και εδαφική ανάλυση) που εφαρμόζονται στην ελαιοκαλλιέργεια (Μέρος Α) και στα εσπεριδοειδή (Μέρος Β).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Στην αίθουσα, στο εργαστήριο και στο δενδροκομείο</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση διαφανειών Powerpoint. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail και e-class. Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πρόσβασης στις προσωπικές ιστοσελίδες των διδασκόντων, σε on-line βάσεις δεδομένων κλπ.</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="676 1585 1008 1646">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1008 1585 1351 1646">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="676 1646 1008 1713">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1008 1646 1351 1713">26 (Ελαιοκομία) + 26 (εσπεριδοειδή)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1713 1008 1747">Εργαστηριακές ασκήσεις</td> <td data-bbox="1008 1713 1351 1747">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1747 1008 1814">Ατομική ή ομαδική εργαστηριακή εργασία</td> <td data-bbox="1008 1747 1351 1814">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1814 1008 1915">Ατομική ή ομαδική θεωρητική (γραπτή) εργασία</td> <td data-bbox="1008 1814 1351 1915">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1915 1008 1982">Μελέτη προσωπική</td> <td data-bbox="1008 1915 1351 1982">52</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26 (Ελαιοκομία) + 26 (εσπεριδοειδή)	Εργαστηριακές ασκήσεις	26	Ατομική ή ομαδική εργαστηριακή εργασία	10	Ατομική ή ομαδική θεωρητική (γραπτή) εργασία	10	Μελέτη προσωπική	52	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	26 (Ελαιοκομία) + 26 (εσπεριδοειδή)													
Εργαστηριακές ασκήσεις	26													
Ατομική ή ομαδική εργαστηριακή εργασία	10													
Ατομική ή ομαδική θεωρητική (γραπτή) εργασία	10													
Μελέτη προσωπική	52													

εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<p>I. Γραπτή εξέταση στη θεωρία του μαθήματος που περιλαμβάνει:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Δύο προόδους ή 2. Τελική εξέταση 3. Εργασίες φοιτητών <p>Οι εξετάσεις γίνονται με διάφορα είδη δοκιμασίας τύπου Σωστό ή Λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοιχίσεων καθώς και σύντομων απαντήσεων σε ερωτήσεις ανοικτού τύπου (100%).</p> <p>II. Η εξέταση στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος διαμορφώνεται από:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Πρακτική εξέταση σε θέματα ποικιλιών, κλαδέματος, εμβολιασμών κτλ. (50%). 2. Τελική γραπτή εξέταση (50 %). <p>Περιλαμβάνει:</p> <ol style="list-style-type: none"> α) Ερωτήσεις σύντομης απάντησης β) Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Βέμμος, Σ. Ν. 2007. Σημειώσεις Εργαστηριακών Ασκήσεων Ειδικής Δενδροκομίας 7^{ου} εξαμήνου του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής. **ΕΛΙΑ- ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ** (Κλαδέματα μόρφωσης και καρποφορίας-Περιγραφή και διάκριση ποικιλιών), **σελίδες 43.**

Ειδική Δενδροκομία-Ελαιοκομία, Ποντίκης Κ.

Ελαιοκομία, Θεριός Ι.

Ειδική Δενδροκομία-Εσπεριδοειδή, Ποντίκης Κ.

Εσπεριδοειδή, Βασιλακάκης Μ., Θεριός Ι.

Τα εσπεριδοειδή, Πρωτοπαπαδάκης Ε.

Olives, Therios Ioannis, Cabi Publishing

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Scientia Horticulturae (<http://www.journals.elsevier.com/scientia-horticulturae/>)

Acta Horticulturae (<http://www.actahort.org/>)

HortScience (<http://hortsci.ashspublications.org/>)

Fruits (<http://journals.cambridge.org/action/displayJournal?jid=FRU>)

Experimental Agriculture

(<http://journals.cambridge.org/action/displayJournal?jid=EAG>)